

Trpljenje iz ljubavi – sjeme novoga govora o kršćanskoj nadi

Poruka predsjednika Vijeća HBK-a za katehizaciju i novu evangelizaciju
na početku školske i katehetske godine 2020./2021.

Draga braćo svećenici, redovnici i redovnice, katehete i vjeroučitelji,
draga djeca i mladi, dragi roditelji!

„Svu svoju brigu povjerite njemu“ (1Pt 5,7). Tim je riječima papa Franjo završio razmatranje na dan molitve i klanjanja pred Presvetim na praznom Trgu sv. Petra, s kojega je 27. ožujka ove godine uputio blagoslov *Urbi et orbi*. Bila je to večer molitve za svijet i čovjeka koji su se našli pred velikom nepoznanicom bolesti i pandemije *koronavirusa*. Iz srca patnje, kao molitelj pred Bogom uime čitavoga čovječanstva, polazeći od straha i tjeskobe uplašanih apostola na olujnome moru (usp. Mk 4,35-41), ispovjedio je i našu svijest „da ne možemo ići dalje svatko za sebe, već samo zajedno“. Bio je to trenutak tišine 'Velike subote' u kojoj se još nije prolomio uskrsni poklik „Aleluja“.

1. BOG BDIJE NAD SVIJETOM

Ljudska slabost i moć. Iznova smo, ovaj put na drastičan način, postali svjedocima ranjivosti globaliziranoga svijeta. Ne samo da nas ova kriza poučava granicama ljudske moći, nego duboko doživljavamo iskustvo da će se „ljudi u potpuno planiranom svijetu naći neopisivo usamljeni“ (papa Benedikt XVI.). Premda svaka osobna ljudska povijest ima neuništivu vrijednost, ona kao da danas nestaje pred globalnošću pandemije. O tome progovaraju također i filozofija te književnost: „Nije bilo više pojedinačnih sudbina nego samo kolektivna zbivanja, obuhvaćena kugom, i osjećaji koje su dijelili svi“ (Albert Camus, *Kuga*). No, iako pred silnim, žalosnim brojkama svakodnevno zaraženih polako gubimo osjećaj za dostojanstvo pojedinca koji pati ili umire, te se čini da ostajemo ravnodušni za njegovu sudbinu, moramo ipak primijetiti da je vrijeme kroz koje prolazimo istodobno i znak istinske moći čovječanstva: znak moći solidarnosti i požrtvornosti za druge. Rastemo u svijesti da smo svi važni i potrebni, 'svi pozvani veslati zajedno', svi potrebni utjehe drugoga (...) svi dijelom stvarnosti kojoj ne možemo izmaći: pripadnost braći (usp. papa Franjo, Homilija 27. ožujka 2020.).

Govor i vjera Crkve u ovom vremenu. Sjena još uvijek do kraja nepoznate bolesti, kao i toliko puta u povijesti čovječanstva, zahtijeva od Crkve da se zadrži u tišini Velike subote. Kao što nije moguće sve sagledavati iz perspektive Kristova otkupljenja od grijeha samo po smrti na križu i vjerovati da je ova pandemija Božja kazna za novi, moderni, *Oran* (grad u kojemu se događa radnja Camusova romana *Kuga*), tako se ne može ni bezbrižno hrliti samo prema zori uskrsnoga dana. Patnja ima svoje dostojanstvo. Bog koji je tih i čija je ljubav „ponizna i diskretna“ (Tomaš Halik), jest Bog koji se nalazi i na bolničkom zaraznom odjelu. To je Bog koji daje san preumornim zdravstvenim djelatnicima. Bliz je i onima koji u ovim vremenima pokušavaju donijeti najbolje odluke. To je Bog koji umire zajedno s napuštenima, bez blizine njihovih najbližih. Od Crkve i od njezinih službenika sigurno se ne traži da uvijek i odmah imaju odgovore na sva pitanja te da svojim nedovoljno promišljenim teološkim stavovima i izjavama „profitiraju“ na ovoj krizi. Njezina je prvotna zadaća u ovom trenutku tražiti odgovore na pitanja: kako poučavati i ophoditi se prema konačnom, prema patnji i smrti; kako razumjeti Božji govor u događajima današnjice za koje je potrebno umijeće evanđeoskoga razlučivanja i „kontemplativne distanciranosti“ od osjećaja i predrasuda, od

strahova i od želja; kako razumjeti govor znanstvenika i stručnjaka koji su sve svoje snage ujedinili kako bi pomogli čovječanstvu. Crkva sve to propituje, ali ona propituje i traži najprikladniji te cjelovit oblik svjedočenja vlastite vjere u Boga koji je prisutan i koji trajno bdije nad ovim svijetom.

2. NAVIJEŠTANJE BOŽJE RIJEČI U STVARNOSTI *NOVOG NORMALNOG*

„Čovjek zaslužuje priče koje su na njegovoj visini“ (papa Franjo, *Poruka za dan sredstava društvenoga priopćavanja 2020.*). Navjestiteljsko poslanje ima svoju ozbiljnost i svetost. Posebno u ovim nepredvidivim vremenima! Budući da je pripovijedanje, kao temeljna misao pape Franje, osnovni put svake evangelizacije, cilj navjestiteljskog poslanja samo je srce evanđelja, koje se mora donijeti današnjem djetetu i odraslom čovjeku. To je put koji ne može više voditi u svijet kakva nema, nego je to put u „novo normalno“. Jasno je da ćemo se na tom putu osim pripovijedanja služiti i 'učenjem na daljinu', odnosno svim mogućim suvremenim sredstvima, no Crkva i navjestitelji evanđelja nikada ne smiju zanemariti potrebu osobnoga prenošenja vjere i susreta s onima kojima smo poslani. „Pripovijest o Kristu nije ostavština prošlosti“ (papa Franjo). Riječ koju prenosimo gradi zajedništvo vjernika, utemeljeno na iskustvu živoga i prisutnoga Boga. „Naše pripovijesti nisu ništa više nego molitva da vrijeme, kakvo god da jest, u sebi nosi smisao“ (Timothy Radcliffe). Možda današnji čovjek sve više postaje „digitalan“, no vjera i zajedništvo ne mogu se u cijelosti izreći samo na taj način. „Možda i sama Crkva više neće biti dominantna društvena sila u mjeri u kojoj je bila sve donedavno, ali će uživati u svježem procvatu i biti prepoznata kao čovjekov dom, gdje će naći i život i nadu nakon smrti“ (papa Benedikt XVI.). I kao što je davno sjeme prvih mučenika procvalo u ljepotu kršćanstva, tako Crkva danas, u odnosu prema trpljenju i onima koji trpe, oblikuje novu mjeru čovječnosti (usp. papa Benedikt XVI., *Spe salvi*, br. 38.) i pronalazi novi izričaj naviještanja kršćanske nade koju nosimo u sebi.

Dragi svećenici, redovnice i redovnici, vjeroučitelji i katehete! Vrijeme koje je iza nas pokazalo je vašu veliku stvarateljsku i kreativnu moć u naviještanju kraljevstva Božjega. Mnogo je toga nastavilo živjeti i u redovitom pastoralu i evangelizaciji, mnogo će se toga još morati i učiniti. Na pronalaženju novoga govora, na predstavljanju drukčijega, a istoga kršćanstva, od srca vam svima zahvaljujemo. Oni koji se tim putem još nisu usudili krenuti, vjerojatno su pozvani slijediti riječi svećenika Panelouxa u spomenutom romanu Alberta Camusa: „Možda bismo trebali zavoljeti ono što ne razumijemo?“ Svi smo mi, naime, svjesni da je vjeronaučna nastava i katehetski susret najprije događaj komunikacije koja se događa isključivo preko vas, svećenika, kateheta i vjeroučitelja. Velika je u tom smislu vaša zadaća, ali i odgovornost!

Dragi učenici, dragi roditelji! Vrijeme koje je pred nama izazovno je vrijeme za sve nas. Zahvaljujem vam što ste i ove školske godine izabrali s nama ići dio zajedničkoga životnog puta. Premda u ovom trenutku još ne možemo reći što će nas sve na tom putu čekati, čvrsto vjerujem i znam da je na tom putu s nama Onaj koji će nam reći: „Ne bojte se. Ja sam s vama!“ (usp. Mk 6,50).

Đakovo, 23. kolovoza 2020.

✠ Đuro Hrančić
predsjednik Vijeća HBK-a za katehizaciju
i novu evangelizaciju